

Preken

Van de Protestantse Gemeente Enschede
Opstandings / Deta Kerk

8 januari 2012 – Zondag ‘doop van de Heer’

Marcus 1:1-11

Doop van Aniek, Romyrle en Mats

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

“Laten we het nieuwe jaar goed beginnen”. Dat was wat de doopouders tegen elkaar zeiden, toen ze eind vorig jaar de doopaankondiging in het kerkblad zagen staan. En dus besloten ze zich aan te sluiten bij de symboliek van het kerkelijk jaar – dat elk nieuw jaar begint met het verhaal van de Doop van de Heer – de doop van Jezus in de Jordaan.

De volgorde van de eerste lezingen van het kerkelijk jaar is elk jaar dezelfde, en elk jaar weer indrukwekkend. Acht dagen na het kerstfeest, het geboortefeest, lezen we dat het kind van kerst een naam krijgt. Jezus – de Eeuwige redt. Omdat Kerst op een vaste datum valt valt dát verhaal ook altijd op een vaste datum, namelijk 1 januari, nieuwjaarsdag. Elke nieuwjaarsdag leest de kerk van alle eeuwen dus het verhaal van het uitroepen van de naam ‘Jezus’ – ‘de Eeuwige redt’. Wie mee doet roept die naam niet alleen uit tegen het kind van kerst, maar eigenlijk ook tegen het hele nieuwe jaar dat voor ligt. Wat er ook komt, dit is een Jaar des Heren, en onze Heer is goedt. Laten we het nieuwe jaar goed beginnen.

Verder gaat het kerkelijk jaar, met op 6 januari het feest van de drie koningen, of wijzen, of magiërs. Dat feest van die merkwaardige ster, die de oervaste loop van de sterren doorbreekt. Vanaf nu gaat het ánders, vertelt die ster, als deze boven het kind van kerst stil blijft staan. Om dit feest een beetje te vieren zongen we niet de vaste acclamatie van onze nieuwe liturgie, maar zongen we het lied dat ons samen met de drie koningen deed ‘juichen voor de koning van de joden’. Laten we immers net nieuwe jaar goed beginnen.

Na drie koningen volgt het verhaal dat vandaag centraal staat, het verhaal van de doop. Dóór de Jordaan trekt het kind van kerst. Dóór de grensrivier tussen de woestijn en het land van Gods belofte. Dat is dus het feest van vandaag. En volgende week – om daar eerst éven op vooruit te grijpen – de week ná de doopweek wordt traditioneel het verhaal van de bruiloft te Kana gelezen. Wie door het water van de doop héén getrokken is komt aan in Kana-Kanaän. Waar het water van de doop verandert in wijn, en feest. Feest en wijn zonder einde. Laten we het nieuwe jaar goed beginnen. Mij dunkt, ik kan me een slechter begin van het nieuwe jaar voorstellen, dan het lezen van de lezingencyclus die ons rondom nieuwjaar wordt aangereikt door de kerk van alle eeuwen.

Vandaag trekken we dus mét de kerk van alle eeuwen op naar het water de Jordaan. Dat water is een spiegel . Wie er in kijkt ziet zichzelf. Wie nog iets beter kijkt zie heel de wereld om zich heen. De geschiedenis van heel de wereld doet zich voor in de rimpelingen van het water van de doopvont.

Hoe kom je hier, zo vraagt het water. Wie ben jij? Wat draag je mee?

Dat hebben we elkaar verteld, in het voorbereidingsgesprek voor de doop van onze kinderen. Niemand komt zomaar naar de Jordaan. Iedereen weet heel goed hoe zij of hij daar staat. We wisten heel goed van zo veel dreiging die een mens in zijn leven kan ervaren. Ziekte, om ons heen, soms zo vlak bij. We wisten van de oordelen die mensen zo makkelijk over elkaar hebben. Mensen wijzen elkaar zo makkelijk af – en doen daarmee zoveel onrecht. We zijn het ons allemaal bewust als we naar het water lopen. Maar we weten natuurlijk ook van de dromen die we bij ons dragen. We zullen onze kleinen vertellen van onze droom van vrede, gerechtigheid, en duurzaamheid. En we zullen ze vertellen dat zij daar écht aan kunnen bijdragen. Het maakt uit wat hoe jij leeft. Het maakt uit hoe jij met anderen omgaat. Er is de droom van de verpleegster die naast de zieken staat in hun gevecht om leven. Er is de droom van de klimaatonderzoeker die toekomst zoekt voor zó veel mensen die op deze aarde samen zullen moeten leven. Er is de droom van de onderwijzer die kinderen wil helpen een goede plaats in onze samenleving te vinden. O ja, en natuurlijk is er de blijdschap. Een kind brengt vaak zo veel blijdschap. Bij jou. Maar minstens zo mooi is als je ziet hoeveel blijdschap dat kind zo maar, gratis, puur genade, bij anderen brengt. Mensen gaan open. Bloeien op. De confrontatie met nieuw leven doet ons vaak zó goed.

En dat allemaal dragen we bij ons in onze gang naar de doopvont. Dat hele leven zien we weerspiegeld in het water.

Doop ís leven. Is héél ons leven. Het water van de doop is het water van de oervloed, waarin God scheiding maakte tussen zee en land, opdat mensenleven mogelijk werd. Het water van de doop is het water van Noach – het verderf mensen met hun verderfelijke gedrag over zichzelf hadden afgeroepen. Maar God schiep toekomst voor zijn mensen, dwars door het dreigende water heen. Het water van de doop is het water van Mozes, die geen kant meer op kon met het volk dat zo verlangde naar vrijheid. Vóór je het water, achter je het leger van Egypte. Maar God baande een weg, dwars door de zee. Het water van de doop is het water waar Jona bijna in verdrong, totdat God hem redde, opdat hij zijn taak, de redding van de stad, kon volbrengen.

Ál die verhalen klinken mee in het verhaal van de doop van Jezus, aan het begin van het nieuwe jaar. En dát verhaal klinkt weer mee in onze doop, in de doop van onze kleinsten.

Doop is leven. In het doopwater wordt héél ons leven weerspiegeld. Met al onze vreugde, maar ook met al onze zorgen, met al onze dromen, maar ook met al onze schuld en al onze frustratie. Zo, met alles wat we bij ons dragen, trekken wij het water in. Op hoop van zegen.

Op hoop van zegen. Doop is overgave. Laat het waar zijn, ook voor mij... dat aloude verhaal van Mozes. Dat aloude verhaal van Noach. Dat er toekomst is, zelfs door diepste duister heen.

Laat het waar zijn, dat midden in het water van ons leven de hemel ons niet alleen laat.

Laat het waar zijn, dat midden in het water, in het diepste van het water van ons leven, ook wij de hemel open zien gaan. En wij, net als Jezus, de Geest 'als een duif' zien neerdalen. Het Hebreeuwse woord voor 'duif' is 'Jona'. Noach liet een Duif, een Jona uit zijn ark. Een duif heeft land nodig. Zonder bewoonbare aarde kan een duif niet leven. Boodschapper bij uitstek van Goede Toekomst, van vrede, van de vervulling van al onze dromen is die duif.

Wat geef je mee aan het kind dat je door het water hebt laten trekken: Hoop vooral. Eindeloze hoop. Hoop misschien wel tegen alle klippen op. Er is iemand die goed leven in jou ziet. En blijft zien. Zelfs als het jou zelf tussen de vingers doorglipt. Dan staat hij naast je. En gaat hij met je verder. Er is een overkant. Altijd weer. Het nieuwe jaar is goed begonnen.

Amen